

Vitrectomie bij Maculagat

Inleiding

De macula is de plaats in het netvlies waarmee men scherp ziet. Het maculagat is een gaatje in het centrum van het netvlies (de gele vlek of macula). U merkt dat u een maculagat heeft doordat u slechter gaat zien. Vaak is het beeld vertekend en er is een wazige vlek in het centrum zichtbaar.

Hoe ontstaat een maculagat?

De gelatinevulling van het oog (het glasvocht) ligt tegen het netvlies aan, ook op de plek van de macula. Met het ouder worden gaat het glasvocht wat schrompelen en kan een gaatje in de macula getrokken worden. Er zijn geen aanwijzingen dat het een erfelijke aandoening is, 5 tot 10% van de mensen met een maculagat krijgt ook een maculagat in het andere oog.

Hoe slecht wordt het zien als je niets aan het maculagat doet ?

Het zicht kan verder achteruitgaan, maar de grootste letters op de letterkaart blijft u meestal zien. Vaak kunt u met een vergrotend hulpmiddel lezen of televisiekijken.

De operatie

De operatie heet een vitrectomie.

De oogarts maakt drie hele kleine sneetjes van minder dan één millimeter in uw oogwit en verwijdert daarna een deel van het glasvocht.

Vervolgens wordt het oog gevuld met gas. De gasbel moet het maculagat dicht drukken.

De operatie wordt in dagbehandeling verricht (u kunt dezelfde dag weer naar huis) en wordt verricht onder plaatselijke verdoving (meestal) of in narcose (zelden).

Na de operatie

Om het maculagat dicht te drukken moet de gasbel op de juiste plaats zitten. Dit kunt u doen door na de operatie 3 dagen lang zoveel mogelijk naar beneden te kijken. (Treuren)

Slapen kan op de zij of op de buik, maar niet op de rug. Welke zijde voor uw oog het beste is wordt u na de operatie verteld. Met een kussen achter uw rug verkleint u de kans dat u in uw slaap op uw rug draait.

Ook overdag mag u niet op uw rug liggen. Tijdens het druppelen van het oog mag u uw hoofd achterover buigen.

Als u van het naar beneden kijken stijf wordt mag u zich gerust bewegen om de klachten te verminderen. De vierde dag na de operatie mag u het hoofd weer recht houden. Slapen mag niet op de rug tot de eerstvolgende controle op de polikliniek.

Direct na de operatie is het gezichtsvermogen slecht. De gasbel stoort. Als de gasbel wat kleiner wordt is deze te zien als een donkere bol onderin het oog. Deze wordt steeds kleiner en verdwijnt uiteindelijk vanzelf. Dit kan enkele weken duren.

Resultaten van de operatie

De operatie slaagt technisch bij 90 tot 95% van de mensen. Van hen gaat 70% beter zien vergeleken met de situatie voor de operatie. De gezichtsscherpte herstelt zelden volledig.

Complicaties

Zoals bij iedere operatie is er een kans op complicaties. De kans is echter klein. Zo is er een kans van 1 op 1000 à 2000 operaties op een infectie. Een netvliesloslating kan bij 1% van de operaties optreden. De complicaties zijn vrijwel altijd op te lossen maar zij hebben wel een negatief effect op het herstel van de gezichtsscherpte. Alle mensen boven de 65 jaar, die een vitrectomie met gas ondergaan, krijgen binnen een paar maanden tot een jaar staar (cataract). Een staaroperatie met het implanteren van een kunstlens is in veel gevallen een goede oplossing.

Poliklinische controle na de operatie

U wordt op de volgende momenten terug verwacht op de polikliniek:

- 1 dag na de operatie (in overleg met de oogarts, zou dit ook bij uw eigen oogarts kunnen)
- Ongeveer 2 weken na de operatie

Deze afspraken krijgt u mee na de operatie.

Of er hierna nog controles nodig zijn is afhankelijk van uw herstel. Mogelijk kunnen deze ook weer bij uw eigen oogarts plaatsvinden.

Wat kunt u verwachten op de afdeling Oogheelkunde als u een oogoperatie krijgt?

In deze film laten wij u de afdeling Oogheelkunde zien. We gaan langs bij de polikliniek en bezoeken onze twee operatielocaties. Zo krijgt u een goed beeld van wat u kunt verwachten als u voor een oogoperatie in aanmerking komt.

Druppelschema na de operatie – voor het geopereerde oog

- U moet met uw eigen oogdruppels gewoon doorgaan tenzij uw oogarts u andere instructies heeft gegeven.
- Houd 2 minuten tussen de oogdruppels indien er meerdere soorten druppels nodig zijn.
- X = 1 druppel
- U start met het druppelschema de dag NA de operatie.
- De minims (kleine wegwerp ampullen) oogdruppels kunt u 24 uur gebruiken en in een schoon glas in de koelkast bewaren.

Druppelschema voor de 1^e en 2^e week na de operatie:

Oogdruppel	ontbijt	avondeten	voor het slapen
Dexamethason	X	X	X
Chlooramfenicol	X	X	X

Druppelschema voor de 3^e en 4^e week na de operatie

Oogdruppel	ontbijt	avondeten	voor het slapen
Dexamethason	X		X

*Zolang er een gasbel in het oog zit, mag u niet vliegen en niet de bergen in.

Leefregels voor de 1^e week na de operatie

Ter bescherming van het oog:	U plakt 's nachts de harde dop voor het oog (gaasje is alleen voor de eerste nacht)	Overdag draagt u een bril
	Wat mag u wel:	Wat mag u niet:
	Tv kijken Lezen Computeren Traplopen Douchen en haren wassen	Bukken Tillen Sporten Sauna Make up
Deelnemen aan het verkeer is niet toegestaan tot de oogarts u weer toestemming geeft. Dit gaat altijd in overleg en is per patiënt en soort operatie weer verschillend.		

Houdingsadvies

Als er bij u een houdingsadvies nodig is, dan kan dat hier op ingevuld worden:

Aanbevolen houding overdag (gedurende ..... dagen)	Aanbevolen houding 's nachts (gedurende .....dagen)
☐ niet van toepassing ☐ treuren ☐ rechterzij ☐ linkerzij ☐ niet op de rug	☐ niet van toepassing ☐ rechterzij ☐ linkerzij ☐ rugligging ☐ niet op de rug

Vragen

Eventuele vragen kunt u stellen aan uw oogarts of aan de verpleegkundige. Voor telefoon nummers kijkt u bij 'route en contact' op de website.

Website

Voor meer informatie kunt u kijken op www.oogheelkundeumcg.nl